

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. maj 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Christian Terp Møller
Sagsnr.: 2025-05495
Dok.: 3711060

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet) (L 197)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet) (L 197), som Folketingets Retsudvalg har stillet justitsministeren den 29. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet) (L 197):

”Vil ministeren som teknisk bistand udarbejde et ændringsforslag, sådan at det kræver en dommerkendelse at bruge adgangen til databasen, og vil ministeren støtte et sådant ændringsforslag?”

Svar:

1. Som det fremgår af høringsnotatets pkt. 2.4., lægges der ikke med lovforslaget op til et krav om en forudgående retskendelse for politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning.

Krav om forudgående retskendelse bliver i almindelighed brugt i de situationer, hvor der er tale om et tvangsindgreb over for en bestemt person, f.eks. aflytning af en mistænkt eller ransagning af personers bolig. Politiets brug af genetisk slægtsforskning som et efterforskningsværktøj adskiller sig fra de typiske situationer, hvor der stilles krav om retskendelse, idet anvendelsen af genetisk slægtsforskning indebærer en videregivelse af personoplysninger, der stammer fra en formodet gerningsperson, og udgør således ikke et tvangsindgreb over for en bestemt person, som f.eks. er mistænkt for en forbrydelse.

Der er heller ikke krav om en forudgående retskendelse, når politiet søger et dna-spor fra en formodet gerningsperson op imod dna-oplysninger i Det Centrale Dna-register, eller når politiet igennem internationalt samarbejde foretager søgninger i andre staters dna-registre.

Det kan herudover mere generelt bemærkes, at det påhviler politiet og anklagemyndigheden løbende at foretage kvalitets- og legalitetssikring af de enkelte sagsskridt under behandlingen af en straffesag. Dette gælder også politiets efterforskningsskridt, hvor det løbende skal sikres, at disse foretages i overensstemmelse med bl.a. gældende lovgivningsmæssige krav.

Derudover kan det fremhæves, at retsplejelovens § 746, stk. 1, som hjemler en domstolsprøvelse af lovligheden af politiets efterforskningsskridt, tillige vil gælde i forhold til politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning efter den foreslåede bestemmelse. Retten vil således på begæring kunne tage stilling til lovligheden af politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning

som led i efterforskningen, ligesom sigtede og dennes forsvarer vil have adgang til fuld kontradiktion om beviset under hovedforhandlingen.

På baggrund af ovenstående kan regeringen ikke støtte ændringsforslaget.

2. Et ændringsforslag, som indebærer, at politiets brug af genetisk slægtsforskning først kan ske efter rettens kendelse, kan udformes på følgende måde:

”Ændringsforslag

til

Forslag til lov om ændring af lov af retsplejeloven

(Genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet) (L 197)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...) tiltrådt af (...):

Til § 1

x) I den under nr. 1 foreslåede § 754 f indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Politiets gennemførelse af efterforskningsskridtet efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. Kendelsen skal foreligge senest på det tidspunkt, hvor der sker videregivelse af oplysninger om dna fra et dna-spor. I rettens kendelse anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt. «

[Krav om retskendelse til genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. x

Med ændringsforslaget foreslås det, at der i lovforslagets § 1, nr. 1, indsættes et stk. 2 i den foreslåede § 754 f.

Det foreslåede stk. 2 angiver de formelle betingelser, som skal være opfyldt, før der kan foretages genetisk slægtsforskning efter bestemmelsen i stk. 1.

Det foreslås, at gennemførelse af efterforskningsskridtet efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. Retten skal i denne forbindelse vurdere, om betingelserne anført i stk. 1 for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt.

Retten skal således vurdere om

- 1) der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen
- 2) efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens §§ 114-114 j, § 216, § 225, jf. § 216, § 237 eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter, og
- 3) efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.

Det bemærkes, at retten ikke skal vurdere, i hvilket omfang betingelserne for overførsel af personoplysninger efter retshåndhævelsesloven er opfyldt.

Kravet om retskendelse vil først indtræde forud for en sammenligning i en slægtsforskningsdatabase (anden fase), idet det indledningsvis skal afklares gennem DNA-analysen (første fase), om genetisk slægtsforskning er muligt. Politiet skal senest indhente rettens kendelse, inden videregivelsen af oplysninger fra et dna-sporet til en dna-baseret slægtsforskningsdatabase eller en udenlandsk myndighed med henblik på bistand til gennemførelse af efterforskningsskridtet finder sted.

Det foreslås desuden, at retten i dennes kendelse skal anføre de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt.”